

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, L., 17

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pa pošli prejeman:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta . . . 13 „ — „
četrt . . . 6 „ 50 „
mesec . . . 2 „ 20 „

V upravnishvu prejeman:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta . . . 10 „ — „
četrt . . . 6 „ — „
mesec . . . 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 207.

V Ljubljani, v torek 10. septembra 1901.

Letnik XXIX.

Volivno gibanje.

Pozor na liberalne spletke!

V zadnjem hipu, tik pred volitvijo ali pri volitvi sami, bodo liberalci po svoji navadi poskušali razne sleparije.

Posebno priljubljena je liberalcem zvižaja, da brzojavljajo od enega volišča na drugo, da je katoliško-narodni kandidat odstopil ali umrl itd. Brzojavkam eventuelno pridevajo fingirane podpise, da bi prevarali naše može.

Somišljeniki, držite se enega pravca in nobena liberalna spletkarja, če še tako prekanjena, ne bode imela vspeha: Volite mirno katoliško-narodne kandidate, naj se prigradi, kar hoče, in če dobivate katerekoli vesti od kogarkoli. Vi ostanite pri svojem in volite katoliško narodne kandidate. Ne glejte na nič, ne poslušajte ničesar in nikogar — volite tako, kakor vam priporoča katoliško-narodna stranka. Potem nobena sleparija ne more imeti vspeha!

Iz ljubljanske okolice.

Liberalci so toraj v zadnjem hipu vendarle postavili kandidata proti dr. Šusteršiču, in sicer Vrhniškega župana Gabr. Jelovška! Sedaj delajo tiho pa strastno za Povšeta (!) in Jelovška. Liberalci za Povšeta! S tem mislijo koga ujeti, da voli tudi Jelovška. Prava otročarija to početje, ker poznamo zavednost katoliško-narodnih mož ljubljanske okolice! Ta zavednost bode v četrtek podrla vse liberalne naklepe. Liberalci hočejo s svojim manevrom doseči, da dr. Šusteršič dobi manj glasov, da bi potem rekli, da zgublja zaupanje. Čast in ugled naše stranke zahteva, da gredo vsi možje na volišče in z ogromnim številom za dr. Šusteršiča oddanih glasov pokažejo, kedo

da ima zaupanje naroda! Dr. Šusteršič je voditelj katol.-nar. stranke in liberalci hočejo stranko zadeti, ko rujejo proti voditelju!

Volivcem ljubljanske okolice!

Pokažite v četrtek pri volitvi z listkom v roki, da ne marate biti poslušni hlapci oskrunjevalcem svojega poštenja okrog »Slovenskega Naroda«, ki vas je dvakrat zaporedoma, namreč 6. avgusta in 5. septembra ostudno napadel ter vam podtikal »šnopsanje, pretepe, nasilstvo in uboje.« Proč od sramotilcev vašega poštenja, — volite edino, nerazcepiljeno oba kandidata kat. narodne stranke, dr. Ivana Šusteršiča, državnega poslanca v Ljubljani, in Franceta Povšeta, državnega poslanca v Ljubljani. V boj za edino pravo katoliško-narodna načela! Ni dosti, da zmagamo, z maga mora biti sijajna — da bo sramota vaših sramotilcev okrog »Naroda« toliko večja!

Volivcem!

Prosimo, na glasovnice imena kandidatov zapisati s polnimi imeni, značaji in naslovi, natančno tako, kakor jih je priobčil sobotni »Slovenec«.

Kako »Narod« uči.

Sinočnji »Narod« priobčuje z razprtimi črkami naslednji oklic na liberalce:

»Vsi na delo, vsi do zadnjega! Agitirajte, kolikor morete! Vse je odvisno od dobre agitacije; če se krepko oprimemo dela, je z maga gotova! Porabite zadnja dva dneva kar mogoče najbolje. Nobeno delo naj vas ne zadrž, saj so volitve najvažnejše delo tega tedna. Zlasti je potrebno, da greste od volivca do volivca, da kontrolirate glasovnice, in da zagotovite, da pride vsak volilec zanesljivo na volišče. Gre se za vsak pojeđin glas. Delajmo z vso odločnostjo in požrtvalnostjo za našo stvar, saj se prav v teh zadnjih dneh odloči usoda volitev.«

Tako »Narod«! Somišljeniki! preprečite z odločnim delom vse liberalne nakane in

razdrite vse liberalne upe! Vsi imejte toliko gorečnosti za pošteno našo stvar, kakor jo imajo sovražniki za slabo!

Liberalna ljubezen do kmeta.

Dr. Tavčar je v silovitih škripcih, ker mu z njegovimi besedami in dejanji dokazujemo, da se samo ob volitvah prilizuje kmetom, sicer pa ne zmeni zanje. Danes povemo še to-le: Slovenski liberalni drž. poslanci so zahtevali, da se naj iz programa slovensko-hrvatskega kluba izpuste besede, da bode klub v prvi vrsti deloval za kmeta. A sedaj ob volitvah gore samo za kmeta.

Še lepše pa je, kar je dr. Tavčar leta 1896 izpregovoril v dež. zboru. Rekel je: »Tisti, ki vselej naglašajo potrebo kmečkega stanu, napačno postopa«. To je tiskano in pribito. Zato bi bil kmetje jako neprevidni, ko bi glasovali za liberalne kandidate, ki bi kot poslanci le tako plesali, kakor bi jim Tavčar godel. Kdor torej liberalno voli, ta izdaje svoj kmečki stan.

Liberalni roparji volivne pravice.

Liberalci bi radi uropali volivno pravico onim Gočanom, ki so bili zadnjič pred ljubljanskim sodiščem obsojeni. Ta obsodba nikakor ni pravomočna, ker je uložena ničnostna pritožba in dotični Gočani imajo popolno pravico do izvrševanja volivne pravice, naj »Narod« še tako tuli. Popolnoma nepostavno bi bilo, ako bi se jim volivna pravica vskratila. Če se imenovanim Gočanom volivna pravica odreče, tedaj bode stvar katoliško-narodne stranke, da na pristojnem mestu stori proti takemu postopanju potrebne korake. Dr. Šusteršič se je brzojavno pritožil na ministrskega predsednika, kar je liberalce silno raztogotilo in so to jezo zlili včerajšnji »Slov. Narod« v uredništvu narejeni brzojavki z Dunaja.

Iz kamniškega pol. okraja.

Kakor vlani proti dr. Šusteršiču, tako brusi svoj jezik proti A. Mejaču sluga okrajnega glavarstva in sodišča kamniškega W., pa je udaril »čez žnor«,

ker liberalne »kmečkih posestev prijatelj« predobro poznamo. Ali ga zato plačujemo davkoplačevalci?

Iz Kočevja.

V Kočevju so imeli v soboto dopoldne kočevski župani glede deželnozborskih volitev zaupen shod v dvorani mestne hiše. Tudi ljubljanski Dzimski je bil ondi. Dzimski je hvalil Višnikarja, da je zvest prijatelj Nemcev. Čujemo, da so združeni nemški in slovenski liberalci napeli vse sile, kako bi pri tej volitvi zopet opeharili slovenskega kmeta, da bi volil proti svojim stanovskim koristim v liberalnem smislu. Prosimo somišljenike, da v okrajih Ribnica, Vel. Lašče in Kočevje neutrudno delajo proti Višnikarju za ljudskega kandidata Franc Jaklič-a, učitelja in posestnika v Dobrepoljah, Podgorica št. 6

Iz trebanjskega okraja.

Liberalcem za okraje Trebnje itd. huda prede; zgubili so vse upanje na zmago, zato se v zadnjem trenutku poslužujejo raznih zvijač. Postavili so g. Košaka med svoja dva kandidata, da bi bil za nekako vado in bi izvelkel še Zupančiča in Bukovca iz gotovega propada. — To je samo prevara, navadna sleparija. Zraven tega pa pritiskajo na vse načine na g. Ivana Vehovca iz Žužemberka, da sprejme mandat. Najprvo mu ga je ponudil osrednji odbor napredne stranke. Osrednji odbor pa ni nič dosegel, ker je g. Vehovec preznačajan, da bi se podal v njih tabor, zato se je obrnil osrednji odbor do nekaterih liberalnih volivcev, naj mu oni ponudijo mandat, da pomaga Zupančiču in Bukovcu do zmage. Pa tudi ta manever bo malo pomagal, ker se sliši, da g. Vehovec tudi od liberalnih volivcev nikakor ne sprejme mandata.

Z druge strani se nam poroča: V občini Luče pri Žalni je okr. glavarstvo poslalo nekaj glasovnic brez uradnega pečata. Ne vemo, ali se je to zgodilo nehote ali z namenom. Pozor torej somišljeniki, pogledjte vse glasovnice, ali imajo uradni pečat, ker je vsaka druga glasovnica neveljavna. Ako kdo glasovnice ni dobil ali jo zgubil,

LISTEK.

Velika burska vojna.

(Priobčil N. N.)

(Dalje.)

Ta z maga je Burum podelila obširne dežele, ki se razprostirajo med reko Oranje in Limpopo, ter so ustanovili oranjsko državo in Transvaal. A tudi drugod so prodri. Del izseljencev je po drugi poti došel v sedanjo angleško kolonijo Natal v neprestanih bojih s Culukafri. Tudi tu so zmagovali Buri, pa na drug način, ko njih rojaki na severozahodu. Dežela je bila hrbovita in zato niso mogli rabiti konjenice. Imeli so pa drugo taktiko. Zgradili so tabore iz vozov in na voze so možje s puško v roki pričakovali sovražnika. Možje so streljali, žene pa nabijale puske. V nekem boju je palo samo 6 Burov in okoli 3000 zamorcev.

Buri so si osvojili bogato deželo, a žalibog ne záse, ampak za svoje — sovražnike. V Natalu tačas še ni bilo Angležev, a ob morju so zgradili Angleži malo mestce Durban, in ker je ležalo na obali Natala, so zahtevali vso deželo záse. Vsi protigovori zmagovitih Burov niso pomagali. Manjši del je ostal v Natalu, večji del pa

šel čez visoke Zmajeve Gore v Oranjsko državo in v Transvaal. Obe burski deželi sta bili sedaj večji kakor Nemčija v Evropi. Zgodovina mladih držav je bila v prvih letih dokaj viharna. Neprestani boji z zamorci se menjajo z domačimi prepiri. Vsa dežela je sestajala, tako bi rekli, iz samih majhnih državic. Angleži se s početka niso brigali zanje, leta 1848 pa so zasedli glavno mesto Oranjske države, Bloemfontein. Buri so bili premagani pri Boomplatu in dežela se je priklopila Kapski koloniji. S Transvaalom pa so Angleži sklenili pogodbo, v kateri so tej ljudovladi priznali neodvisnost. Pa tudi Oranjsko državo so ostavile po osemnajstletnem gospodstvu angleške čete in tako sta nastali v letih 1852 in 1854 obe državici, ki se še dandanašnji branite tako junaško tujega nasilstva. Naslednja leta so imeli Buri v Transvaalu hude boje s Kafri. Kljub ogromni premoči so Kafri podlegli in sedaj so iznova prišli Angleži. Leta 1877 je proglasil Sir Theophilus Shopstone Transvaal za angleško posest. Zaman so ugovarjali Buri, zaman njih prvi predsednik Burgers. Sam Krüger, ki se je tedaj že odlikoval med svojci, je sprejel javno službo z angleškim denarjem. Pa Buri so gospodstvo prenašali samo par let. Leta 1880 se upro: Vsaka burska hiša je poslala bojv-

nike in angleške posadke v Standertonu, Pretoriji, Rustenburgu in drugod so bile mahom obkoljene. Angleži so sicer poslali vojsko iz Natala, a pri Majubi je Joubert premagal njih armado. Gladstonova vlada je sklenila takoj premirje in 23. marca 1881 se je sklenila pogodba, v kateri so Angleži iznova priznali Transvaalu popolno neodvisnost, izvzemši — kakor trdijo sami — v zunanjih zadevah.

Mir se je sklenil, a zaspalo ni staro nasprotstvo.

2. Kdo je kriv vojne?

Pohlep, grabežljivost, užaljen ponos. Poraz iz leta 1880, 1881 je bolet Angleže in vedno so iskali prilike, da bi se maščevali. Za liberalno Gladstonovo vlado so prišli na krmilo konservativci, na čelu jim Salisbury in Chamberlain s svojim imperijalizmom. Milijonar Cecil Rhodes je ustanovil južnoafriško društvo in s pomočjo največjih kapitalistov odkril in pridobil novo velikansko deželo Rhodesijo. Burski državci sta bili sedaj obkoljeni od vseh strani in angleškim imperijalistom sta bili obe deželi ostro trnje, ki tiči v angleškem telesu.

A tudi grabežljivost — auri sacra fames — se je oglasila. Leta 1886 so zasledili pri Johannesburgu obilo zlate rude.

Kakor svoj čas v Kaliforniji, ali v Ralevrat v Avstraliji, so se vsuli sedaj vsake vrste ljudje, delavci, inženjerji, trgovci, kapitalisti v obljubljeno deželo. Burum to ni bilo všeč. Slutili so, kaj bode povzročilo svetlo zlato. V pričetku so celo prikrivali bogastva, a tok naseljencev se ni dal več ustaviti. V kratkem je zrastle iz tal mesto Johannesburg s svojimi velikanskimi rudniki, modernimi hišami in ulicami, električno razsvetljavo in 100.000 prebivalci. Priseljenci so bili različne narodnosti, Nemci, Nizozemci, Švedi in Amerikani, in ti so bili zadovoljni z bursko vlado. A bilo je med njimi tudi mnogo Angležev, mogočni kapitalisti, in ti so delali večne preglavice Krügerju in transvalski vladi. Nastopati so mogli toliko bolj oblastno, ker jih je kot angleške podanike ščitila mogočna Anglija. Vedno so se pritoževali, da morajo plačevati preveč davka, da prispevajo deželi z 7 osminami vseh dohodkov, da nimajo volilne pravice, da je uprava pristranska, in da nimajo nobenega upliva na upravo.

V koliko so bile te pritožbe priseljencev — Uitlanders so se imenovali, — opravičene, bo svoj čas pokazala nepristranska zgodovina. Doyle kot Anglež trdi, da se je tem priseljencem, ki so s svojo energijo, delavnostjo in tudi s kapitalom čele odprli

naj se za drugo glasovnico oglasi pri okr. glavarstvu ali pa na dan volitve pri volivnem komisariju.

Na drugo vprašanje, ali smejo volivci enemu kandidatu dati tri glasove, odgovorjamo, če volivec namesto dveh, oziroma treh kandidatov zapiše enega dvakrat ali trikrat, velja glasovnica samo za eden glas, ne pa za dva ali tri. Torej pazite!

Is krškega okraja.

Gospod Ivan Lapajne hodi okoli učiteljev in duhovnikov ter propoveduje ljubezen. V enomer trdi, da ni ne liberalca ne klerikalec, in vendar je znano, da je vedno volil liberalnega kandidata. Ali ni tako, gospod Lapajne? Da, krščanska ljubezen je lepa čednost, toda mi vendar ne moremo in ne smemo molčati, ko liberalci pačijo sveto vero in zapeljujejo ljudstvo. Kaj pravite, gospod Lapajne?

Čuden gospod

je poljanski g. župnik. Sila ga jezi, da je s svojimi kandidatom, g. Gustavom Pircem, tako pogorel. Zato se je pa sedaj zavzel za kandidata g. barona Lazzarinija, ki ga vsiljuje liberalci, in je začel zanj agitirati.

Da bi ljudi še bolj pridobil za g. bar. Lazzarinija, je nameraval g. župnik napraviti voliven shod, in baron Lazzarini naj bi se tamkaj predstavil kot kandidat. Pisal je v tem oziru na pr. tudi županu poljanskemu, ki pa je odločen pristaš naše stranke. Svetovali so g. župniku, naj le povabi g. barona, dobro vedoč, da baron Lazzarini ne pride. Govorilo se je tudi, da se napravi tak voliven shod v nedeljo ob 9. uri dopoldne v Srednji vasi pri „Anžonovcu“. Toda — shoda ni bilo in ga ne bo. Tako v poljanski dolini narodno-napredna stranka smeši samo sebe.

Meeting za hrvatski kolegij v Rimu.

Iz Zagreba, 9. sept.

Razbojniški napad dalmatinskih talijanov na hrvatski kolegij sv. Jeronima v Rimu je silno vznemiril hrvatski narod. Še pred kratkim časom se je ves hrvatski narod vzradoval, ko je dobil po dobroti svetega očeta papeža tako znamenit zavod, in glej, že ga mora braniti pohlepni talijmanskih napadalcev. To je nekaj nezasišlanega sploh v naobraženem svetu, da se na tak način more kaliti javni mir, kakor se je to zgodilo v Rimu, in vendar so ti napadalci našli zaslombe pri samih italijanskih oblastih, a seveda tudi pri vseh onih časopisih, ki so bili že poprej protivniki Hrvatov, a ne samo na Italijanskem, nego tudi med Mažari in Nemci. Hrvati so se kmalu zavedli svojega položaja ter začeli tudi oni boj proti svojim protivnikom. Prva se je vzdignila Dalmacija. Iz vseh mest in občin so začeli pošiljati zahvale papežu za potrditev kolegija, a dr. Pazmanu priznanje, da se tako hrabro drži in brani pravice Hrvat-

deželo svetovnemu prometu, res godila krivica.

A tudi Buri so imeli tehtne razloge, da so se upirali zahtevam tujcev. Od daleč so prišli, v hudem boju in neprestanem delu so si osvojili deželo in jo poselili. In sedaj so videli, kako raste število tujcev od leta do leta, kako zahtevajo volilno pravico, kako se bliža čas, da izgube sami večino v zastopu in celi deželi, s toliko krvjo osvojeni zapovedujejo tujci, ki so se tu nabrali bogastva. Priseljenci so prišli za zlatom in dobili so zlato. Akcijske družbe so izplačevale do 100 procentov obresti. Ali niso dosti zaslužili? Če jim v deželi ni všeč, zakaj pa ne gredó drugam. Če pa ostajajo v deželi, naj bodo zadovoljni, da jih Buri trpé, in naj ne žalijo ljudij, ki so jim dovolili pristop v deželo.

Doyle pravi: »Kako pravico pa so imeli Buri sami do dežele? Pravico vojne, ker so si deželo priborili. Isto pravo so imeli tudi Angleži poklicati na pomoč, da so storili konec neznošnemu stanju?«

Angleži so tako tudi storili. Ko so se vršila pogajanja med obema vladama, so na obeh straneh vedeli, da se bliža vojska. Angleži so upali na svojo moč, Buri na pravično stvar. Preporno zadevo pa sta imela razsoditi top in puška risanica. (Dalje prih.)

skega kolegija, na Dunaj pa pošiljajo prošnje ministru Goluhovskemu, da posreduje v tej zadevi ter brani pravico, ki je brez dvoma na hrvatske strani.

Ta vzgled dalmatinskih rodoljubov je spodbudil tudi Hrvate v banovini, in prvi se je vzdignil Zagreb, glavno mesto Hrvatske, da se zavzame za hrvatski kolegij. 40 različnih meščanov je izdalo oglas za meeting, napovedan na 8. septembra. Odbor je prosil mestno oblast za dovolitev meetinga pod milim nebom, toda svobodoljubna oblast tega ni dovolila, niti slovesnega obhoda po mestu. In tako se je moral meeting sklicati v veliki dvorani meščanske streljarne. Razumi se, da je to bil premajhen prostor za tolike tisoče naroda, ki je hotel prisostvovati tej skupščini, zato je moral velik del naroda ostati zunaj pred streljarno. Če že večina mažaronskega mestnega zastopstva ni hotela priznati nujnosti za predlog manjšine, da se izjavi samo zastopstvo proti napadalcem na kolegij, je moglo vsaj poglavarstvo rešiti čast glavnega mesta Hrvatske ter dovoliti meščanstvu vso svobodo v tej stvari; pri tem vendar ni bilo nič naperjenega proti vladi niti proti Mažarom. Toda zistem je zistem in ta mora biti povsodi in v vsem enak: tlačí Hrvata, kjer se da, in ne daj mu svobode v nobeni stvari.

Toda vkljub tem zaprekam se je meeting krasno in lepo izvršil. Pod predsedstvom za narodno stvar zaslužnega meščana Gnezde se je začel meeting z govorom dr. Mazure, ki je obsežno razložil postanek zavoda sv. Jeronima in točno dokazal, da so vsi prinosi za ta zavod darovani od Hrvatov in da imajo do njega pravico le Hrvati in nobeden drugi. Govornik je predlagal tri resolucije: zahvalo papežu, cesarju in hrvatskemu episkopatu za otvoritev kolegija svetega Jeronima. Skupščina je vse tri resolucije sprejela oduševljeno.

Drugi govornik Kumčić je govoril o hrvatske misli, katere se naši protivniki tako boje, ali je ne morejo zadušiti. Dokler so bili Hrvati slabi, so se jim nasprotniki rogali, a zdaj, ko je hrvatska misel zmagala tudi že v Rimu, zdaj se je boje ter vpijejo besno od vseh strani na Hrvate. Toda vse to vpitje je zastonj. Na jugu države mora nastati posebna državna skupina, ni treba, da bode mala niti velika Hrvatska, nego takšno, kakoršno je Bog dal, in taka tudi bode. Sem ter tje jako oster govor glede na današnji položaj je bil oduševljeno pozdravljan, a govorniku so se napravljale burne ovacije. Resolucija, s katero se izjavlja dr. Pazmanu zahvala za odločno obrambo hrvatskega kolegija, je bila sprejeta z velikim odobravanjem.

Tretji govornik dr. Harambašić je govoril o slogi hrvatske opozicije, ki je pri tej priložnosti pokazala, da jo vodi v političnem delovanju le ena misel: korist in sreča hrvatskega naroda. Vse tri frakcije hrvatske opozicije so se složile v tem, da jim je povsodi in v vsakem slučaju braniti hrvatski narod, kadar se tiče do njegovega dostojanstva in časti. Tako so šli zastopniki vseh treh opozicijskih frakcij pred predstojnika za bogočastje in uk, da se zavzame za hrvatski kolegij v ime bana, ker je le ta odsoten. Odgovor je bil seveda tak, kakoršen se more pričakovati le od moža današnjega zistema: pri vladi ne vedo o tem dogodku nič, ker nimajo uradnih poročil. Razumi se, da hrvatska vlada v tej zadevi ne bode vršila one dolžnosti, katera jej pripada po delokrogu in dostojanstvu banovem. Kakor druga važna narodna vprašanja, tako se bode prepustilo tudi to faktorjem, ki nam niso bili nikdar naklonjeni, pa mora naša stvar radi tega le trpeti. Zato tudi trobijo uradni časopisi, da ni treba nobenih meetingov in izjav, da je vsa zadeva hrvatskega kolegija v dobrih rokah. Pa tudi ko bi to res bilo, zahteva že zavednost hrvatskega naroda, da se izjavi o tako važnem vprašanju in da obsodi javno tako grdo nasilje, ki je nanešeno hrvatskemu narodu. Ko bi hrvatska opozicija poslušala svete uradnih časopisov, bi svet mislil, da ni več Hrvatov na svetu, kajti molčati na tako razžalitev, kakoršna se je dogodila hrvatskemu narodu v Rimu, bi pomenilo: odreči se hrvatskemu imenu.

Toda narod hrvatski si je svest svoje naloge, pa se je vsled tega tudi meščanstvo

glavnega in prestolnega mesta zbralo v tolikem številu, kakor že zdavnej ne, da pokaže, kako je pripravljeno, proti vsakemu zunanemu sovražniku složno in enodušno braniti svoje pravice.

Tudi temu govoru je sledilo burno odobravanje in sprejete so resolucije, da se pozovejo vsa hrvatska mesta, da prirede meetinge glede hrvatskega kolegija v Rimu, a društva po celem Hrvatske, da se izjavijo za resolucije, sklenjene na zagrebškem meetingu.

Meeting je trajal poldrugo uro ter se je izvršil v najlepšem redu. Razumi se, da je bila vsa policija na nogah, ali brez vsake potrebe, ker zagrebški meščani znajo sami vzdržati red.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. septembra.

Nemški katoliški shod v Olomucu

se je vršil v nedeljo ob ogromni udeležbi pravega, avstrijsko mislečega naroda iz vseh nemških delov Moravske, plemstva in duhovščine. Mej navzočimi odličnjaki so opazili poleg knezadškofo Kohna brnskega škofa Bauerja, princa in princezinjo Thurn-Taxis, grofe Seiler, Seilern, Harrach, Serenyi, Stolberg, Thun, Belcredi, Sylva-Tarouca, Goluchowski, Strachwitz, Bellegarde, Spiegel, barona Stillfried, Rolsberg in dr. Prisotna sta bila tudi deželna glavarja moravski in sleški. Udeležnikov so našli židovski žurnalisti 3000, a jih je bilo gotovo dokaj več. Zborovanje se je vršilo vkljub ugovoru mestnega zastopstva v duhovskem semenišču, ker je namestništvo razveljavilo magistratni odlok. Navdušenje na shodu je bilo velikansko in še temvečje, ker so istodobno in v istem mestu zborovali največji sovražniki krščanstva in Avstrije ter udrihali, kakor znajo le liberalci in procdodrimovci, po klerikalizmu in duhovščini. Predlagane resolucije na katol. shodu so bile vsprejete z največjim navdušenjem.

O izidu volitev v gališki kmečki skupini

se nahajajo v časopisu najrazličnejši glasovi. Mejem ko glasila poljske vladajoče stranke ne morejo prehvaliti taktike osrednjega volivnega odbora, ki je dosegel toliko zmago za deželnozborsko večino, navajajo opozicijski listi najrazličnejše podatke o znani »čistosti« galiških volitev. Zadnja zmaga je bila v resnici zmaga takozvanega naroda nad ljudstvom, zmaga žlahte nad kmeti ter posebne vrste zmaga nad »renitentnimi« voditelji rusinskega naroda. Nič manj kot dvajset mandatov so zopet izgubile prave ljud. stranke in dobri dve tretjini mandatov kmečkega prebivalstva sta v rokah gospode. Sicer je pa ta zmaga precej draga, ako se vpošteva sredstva, ki so bila potrebna v dosego namena, posebno pa, ako se pomisli, da je razburjenost prebivalstva dosegla vrhunec, ki morda sedaj zadnjič dopušča, da ga zastopa — neprijatelj in da njegov glas v zbornici ne pride v poštev. Sedanji »ljudski« zastopniki imajo skrb za vse, le ne za ubogega kmeta in delavca.

Srbska kraljeva dvojica

je nastopila tekoči teden potovanje po raznih krajih srbske zemlje. Najprej se je napotila v Niš, kjer namerava ostati kakih 14 dni, potem pa obišče še razna večja in manjša mesta. V Belgrad dospeta kralj in kraljica v zadnjih dneh septembra. Na potovanju ju spremlja ministerski predsednik Vučić. V Petrogradu kralj Aleksander letos ne gre. V nekaterih krogih se je trdilo, da je temu vzrok zopetno pričakovanje nekega veselega dogodka, o katerem pa v Belgradu menda nihče ne ve, v resnici pa mora kralj ostati doma radi skupščine, ki se snide v oktobru in bo sklepala o važnih zakonih, ki jih bo treba takoj odobriti. Poleg tega pa menda tudi v Petrogradu niso posebno pripravljani na ta vsprejem, ker je ima car oddan že ves čas do Božiča. Kralj Aleksander bo torej šele spomladi mogel resno misliti na potovanje v Petrograd, če dotlej ne pride vmes zopet kak drug nepričakovan dogodek.

Pruski minister Miquel †.

V noči med nedeljo in ponedeljkom je umrl v Frankobrodu ob Menu od kapi zadet v dobi 74. let bivši pruski državni minister pl. Miquel. Mož je v letu 1867 kot nacijo-

nalno-liberalni član prišel v pruski državni zbor, leta 1890 je pa Miquel prišel po Bismarckovem odstopu v prusko ministerstvo, kjer je kot Viljemov mož prevzel finančni portfelj. Državnozborni mandat je tedaj odložil. Po mišljenju je bil kajpada Miquel tudi kot minister liberalec, vendar je pa skušal si pridobivati simpatije katoliškega centra. Ta mu jih seveda nikdar ni vračal v večji meri, kakor jih je zaslužil, in ga imel vedno za »fremdlinga«. Ker je mož stal na vrhuncu le s pomočjo kanalske predloge, je tudi z njo padel in moral je iti v prezgodnji pokoj, ker je centrum vrgel kanalsko predlogo.

Povodom napada na predsednika Mac Kintleya

piše dunajska »Informacija« mej drugim, da napad ne bo imel nikakih političkih posledic, tudi ko bi predsednik res moral umreti vsled dobljenih ran. Mož se namreč ni odlikoval v nobenem oziru, bil je le orožje in nikdar voditelj ne v političkih in ne v gospodarskih vprašanjih. Dve večji zakonski osnovi se sicer imenujeta po njem, a le zato, ker je bil slučajno načelnik dotičnega odseka reprezentantske zbornice. — Za slučaj, da se izprazni že sedaj predsedniško mesto, bo vodil njegove posle bo konca štiriletne dobe podpredsednik Roosevelt. Nove volitve ne bo pred koncem dobe. Dosedaj so pred preteklo predsedniške dobe umrli predsedniki: Harrison, Taylor, Lincoln in Garfield. Namestovali so jih podpredsedniki Tyler, Fillmore, Johnson in Mac Arthur.

Kitajski mirovni zapisnik podpisani.

V soboto, dne 7. t. m. so se sošli pri španskem poslaniku v Pekinu poslaniki vseh ondi zastopanih velesil ter kitajska pooblaščenca Li-Hung-Cang in princ Cing, da podpišejo že davno odobreni mirovni zapisnik. Poslaniki so dovedli seboj svoje tajnike. Ko so bili vsi imenovani zbrani na označenem mestu, imel je španski poslanik kot starosta poslanikov daljši nagovor, v katerem je izražal nado, da bo s podpisom mirovnega zapisnika nastopila nova doba za razmerje mej Kino in velesilami. Nato je odgovoril princ Cing, da se čuti srečnega, da so konečno vendarle končana grozodejstva zadnjega leta, ter dal nekako zagotovilo, da državniki ne bodo več doživeli, da bi se znova pretrgale prijateljske razmere mej Kino in velesilami, kajti Kina bo izpolnila vse njej naložene dolžnosti. Potem se je zapisnik vsestransko podpisal in s tem definitivno odobril. Li-Hung-Cang pri tej priliki ni mnogo govoril, ker je še vedno izredno slaboten.

Dopisi.

Z Notranjskega, 7. septembra. Prišla mi je slučajno »Rodoljuba« št. 34. z dne 29. avg. t. l. v roke. Tu nekdo zavija, da klerikalci na nobeno reč ne odgovarjajo in ostanejo vsega dolžni. Res, da na vse čenče ne odgovarjamo. Pametnemu človeku se že vsa taka zavijanja preneumna zdé. Gotovo je dopis skoval tak olikanec, kateri je napravil izpit z odliko pri kaki v lažeh dobro izvežbani komisiji. Najbolj preprost človek ali »kmetavs«, kakor navadno napredna »inteligenca« imenuje vse tiste, ki imajo od prsti umazane čevlje, lahko presodi liberalne zvijače in psovke. Zato sem tako priprost, da se predrznem vprašati: Visoka in slavna napredna inteligenca, kakšen kmet pa mora biti, da bi bil sposoben za kandidata, ker naše kandidate z vso surovostjo napadate? gotovo pa je, da nobeden kandidat katoliško-narodne stranke ne bo šel k napredni inteligenci skušnje delat. Napredna stranka si misli najbrž kmeta na papirju v dolgem fraku, z okovanimi prsti, kot pinja visokim cilindrom, ki pokriva zmedeno naprednost. »Kmetavsi« pa imamo o kmetu druge pojme. Zato bi bilo najbolje, da slavna napredna gospoda svojim kandidatom očisti oči in ušesa, da slišijo ubogega kmeta, ki tarna pod butaro sedajnih nadlog in pod dlanom raznih kapitalistov.

Slavna naprednost, nikar si ne misli, da se trda koža ne uname, ker vsakdo ve, kje ga čevlji žuli. Kandidata Drobniča imenujete »kravjega mešetarja«. In ko bi to tudi res bilo, nič ne de, saj ravno kmet mora biti v vseh gospodarskih zadevah praktično izvežban.

A vi naprednjaki hvalite take kmete, katerim bi človek še za kratek čas ne zapal par krav na paši.

Dalje neki dopisnik modruje v »Rodoljubu«, kaj so klerikalci. Dotični dopisnik nima druge olike, kakor jo je prejel nekaj časa službujoč pri deželni brambi. Povemo mu pa, da tisti, ki po gostilnah kote v mošnjičku obira, naj raje ostane doma in kupi ženski soli. Sploh pa ima »Rodoljubov« dopisnik slab vid in sluh pri obiskovanju gostiln. Zato mu svetujemo bolj natančno opazovanje, ali pa naj ostane doma za pečjo.

Dragi bralci, sedaj lahko spoznate, kje so podrepniki in skledolizniki. Menda se jim ne vsedete na lim. Zato v boj za katoliško narodno stvar! Kmečki posestnik.

Iz Krškega okraja, 6. sept. Zadnje dni je opravljal naš presv. knezoškof kanonično vizitacijo in delil zakrament sv. birme po župnijah leskovške dekanije. Dopisnik je bil v nekaterih župnijah neposredna priča, kako se je vršilo to visjepastirsko opravilo; glede ostalih župnij pa je isto zvedel po drugih svedokih.

Povsodi so pripravili presv. knezu jako slovesen in prisrčen sprejem. Cerkveni prostori so bili praznično ozaljšani z mogočnimi mlaji, okrašeni s pomenljivimi napisi, odičeni z dišečim cvetličjem in s plapolajočimi zastavami. Toda ne samo cerkve so si nadele prazničen okit, ampak tudi hiše drugih župljanov. (Izjemo v slednjem pogledu dela mogočno mestice Krško.) Pri vsprejemu je bila povsod navzoča šolska mladež z učiteljskim, župani z odborniki, in brezštevna množica ljudstva. Običajni pozdravi in ogovori so se menjavali povsodi.

Sijajna točka v vsprejemu cerkvenega opravila je bila v vsaki župniji knezoškofova propoved. Cerkve so bile natlačene poslušalcev, ki so poslušali z neko sveto spoštljivostjo in stanovitno pazljivostjo časovnim potrebam primerne resnice, ki jih je razlagal z navdušeno, prepričevalno besedo presv. govornik. Taki govori morajo obrodit veselih sadov. Že se je zdanilo v marsikateri glavi, ki je bila omračena z raznimi predsodki in zmotami, zajetimi iz sodobnega lažiliberalnega slov. dnevnega slovstva.

Druga sila, s katero presv. knez elementarno upliva na svoje škofljane, je njegova nenavadna ljubeznjivost v občejanju z ljudstvom. V tem oziru sem opazil pravnjavljive prizore. Pri dohodu škofovem v župnijo je zrla zbrana množica z nekim bojazljivim spoštovanjem svojemu škofu v oči. Kako pa se je obnašala ista množica pri odhodu škofovem? Obsula ga je z vseh strani, kakor roj čebel svojo matico, šepetajoč mu poslovilne pozdrave, poljubujoč mu roke in obleko, povzdigujoč mu v slovo žuljave roke. In knezoškof? Za vsacega ima prijazno besedo, za vsacega mil pogled, neprenehoma blagoslavlja, ogovarja, komaj se prignete do voza, ki čaka nanj. Vstopi vanj. I v tem trenutku — ni slišati vriska in krika, ne poslovilnih vsklikov — nič tega ni, ampak le nekaj šumi in hrumi mej množico, napol glasno, in oči se porose svetega veselja in udanosti. Vse zre nemo za odhajajočim škofom.

Oj vi preroki, ki sejete seme lažiliberalizma mej naše dobro ljudstvo, da bi mu omračili duha in podivjčili srce, kako nizkotno je vendar vaše delovanje! Potrudite se mej ljudstvo, pa se boste prepričali lahko, da vaše seme rodi le plevel brez globokih korenin, in da se bo tudi ta plevel kmalu zadušil do cela.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. septembra.

Nujna prošnja. Opetovano prosimo gospode somišljenike, naj nam v četrtek takoj brzojavijo razmerje glasov s posameznih volišč. V ta namen bode v našem uredništvu cel dan v pozno noč služba. Brzojavni naslov: Uredništvo »Slovenca«, Ljubljana. Nujno prosimo, naj se to pod nobenim pogojem ne opusti. Stroške drage volje povrnemo.

Ne verujte liberalcem! Tudi na tem mestu opozarjamo somišljenike, naj liberalnim besedam, katere bodo trosili te dni, prav nič ne verujejo. Liberalci imajo pri-

pravljenih cel kup lažij in liberalno časopisje se bode do volitev lagalo, kar se bo dalo. Preko liberalnih lažij samozavestno stopajte na volišče!

Revizija Našim čitateljem je še v spominu, da je tukajšnje c. kr. deželno sodišče č. g. Vilje ma Mlejnika, tedanjega kurata v Štivanu, dne 8. majnika t. l. krivim spoznalo razzaljenja njegovega Veličanstva in obsodilo na štiri mesece ječe in na povračilo sodnih stroškov. Kajpada je obtoženec po svojem zastopniku vložil zoper to obsodbo pritožbo ničnosti na c. kr. najvišje sodišče, ki je pritožbi z dne 20. junija 1901 ugodilo, obsodbo deželnega sodišča razveljavilo in ukrenilo novo obravnavo v tej zadevi. Dosedanji razlogi za obsodbo niso veljali.

Naš Slomšek pri Čehih. Spominsko knjigo, katero je lani izdala družba sv. Mohorja v Celovcu pod naslovom: »Lavantinski škof Anton Martin Slomšek, spisal dr. Anton Medved, c. kr. profesor v Mariboru«, predstavlja v češčino nadarjeni češki pisatelj Jan. Kovář, kooperator v Ivančicah poleg Brna. Prevod bo najprej objavljen v učiteljskem listu »Vychovatel'ske Listy«, potem pa skupno v posebni knjižici, z namenom, kakor pravi prelagatelj »i u nas známost' o Slomškovi razširiti, a prohloubiti napsánim jeho životopisu a vyličénim jeho paedagogického významu«.

Za duhovne vaje od 23. do 27. septembra v rezidenci oo. jezuitov so vsi prostori že oddani.

Ogenj. Prejeli smo nastopno brzojavko: Danes sta v Kropi pogoreli hiši številka 28 in 29, podrti št. 100a in 100b.

Številke govore! Na šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Opatiji in Voloskem se je upisalo 155 otrok. In to brez vsake agitacije. V obe laški šoli pa 64 otrok. Mimo tega se je na šoli Rajčiča v Opatiji vpisalo 52 slovenskih otrok. Skupno torej 207. Imamo torej razmerje 207 : 64. Te številke govore o krivičnosti istih, ki za italijanske otroke snujejo šole, skrb za veliko število otrok iz večine prebivalstva pa prepuščajo družbi sv. Cirila in Metoda.

Predor med Podbrdom in Bohinjem. Od bohinske strani so prišli pri vrtanju predora že 430 metrov v goro. Plasti so večinoma peščene in kamenite, četudi ne obstajajo iz prav trdega in za zidanje sposobnega kamenja, vendar se mora rabiti za rušenje istih dinamit. Od podbrdske strani so pa prišli 240 metrov v goro. Med raznimi kamenitimi plastmi se nahajajo tudi male neznatne premogove sledi. Od bohinske strani izdolbejo predora povprečno 2 metra na dan. Na vsak način upajo, da bode predor v 3 letih popolnoma dokončan.

Ogenj v Krškem. Pri Aumanu v Krškem je včeraj zgorelo gospodarsko poslopje, ena hiša in streha prodajalnice.

G. predsednik ptujske slovenske čitalnice! Z ozirom na dopis iz Ptuj v »Slovenca« z dne 5. t. m. št. 203, v katerem se trdi, da mora posebno g. predsedniku ptujske slovenske čitalnice biti znano, da so vsi mestni duhovniki vrli in trdni udje čitalnice, in z ozirom na dopis iz Ptuj v »Slov. Narodu« z dne 2. t. m. št. 200, v katerem se trdi, da mestni duhovniki niti udje ptujske čitalnice niso, si usojam g. predsednika ptujske slov. čitalnice vprašati: »G. predsednik, so-li mestni duhovniki udje ptujske slov. čitalnice?« Prosim za odgovor!

Jeden v imenu več čitalničarjev.

Prememba posestva. Posestvo J. Kmetiča v Spodnji Šiški je kupil J. Seidel za 25.000 K. G. Seidel bo sedanja poslopja podrl in ondi postavil nova poslopja.

Kolarjev avtomobil je danes povozil tramvajski voz in avtomobil zmečkal.

Droblj s potovanja. 5. septembra: V uredništvu rusinskega lista »Ruslan« v Lvovu dobim našega »Slovenca« z dne 2. sept. Z veseljem ga vzamem v roke ter prečitam domače novice. V hotelu Bellevue vprašam, zakaj je opoludne tako malo gostov. Natakaj odgovori, da se pripravljajo judje za bližnje praznike, ker bodo obhajali 15. t. m. novo leto in šotorski praznik. Zato

se postijo. Sedaj torej vem, kje sem se nastanil. Odhod iz Lvova v 84 km oddaljeno Kuhavino, znamenito galicijsko božjo pot. Mrzlo deževno vreme spominja, da nismo daleč od Rusije. Karpate zabranjujejo gorek veter od juga, proti severu se razteguje sama planjava, ravno tako ima burja odprto pot sem od Volge. Naši gorenjski kraji leže mnogo višje nad morjem, a tukaj je v višini 200 m hušja zima. — 6. septembra: Severna Galicija je glede naravne lepote nepomenljiva, same ravnine ima človek kmalu dovolj, vendar dobimo tuintam vsaj nekaj zanimivega, kakor na pr. mesto Przemisl ob reki Sana. Vzdiguje se ob griču navzgor; na vrhu star grad, o katerem pravijo, da ga je dal postaviti poljski kralj Kazimir Veliki. Lepi nasadi ob vsem hribu. Przemisl je največja trdnjava našega cesarstva, toda utrdbe se ne vidijo, ker so precej daleč zunaj mesta, najmočnejša posadka v Avstriji, broječa 10 tisoč vojakov. Cerkve stoje v bregu ena nad drugo, najveličastnejša je grško-katoliška z mogočno kupolo. Na kolodvoru me je sprejela tolpa mladih fakinov, krščenih in nekrščenih, ter mi vsiljevala razne hotele, toda zvedel sem že poprej za gostilno Przemisl, ki ima krščanskega gospodarja.

Kuga na Reki. Na Reki je umrl mornar Gjustič. Bolezen njegova je bila slična kugi. Z Reke se sedaj poroča, da reški mestni bakteriolog dr. Lenac trdi, da je Gjustič umrl na kugi. Občinstvo je jako razburjeno. Bolnica je izolirana s kordonom.

Semenj. Na včerajšnji semenj je bilo prignanih 1321 volov in konj; 523 krav in telet. Skupaj 1977 glav. Kupčija je bila živahna, ker so prišli kupci iz tujine.

Trebuh prerezal si je v saboto 7. sept. na Savi pri Jesenicah oženjeni tovarniški delavec Janez Volk. Ko je žena odšla z doma, se je zaklenil v sobo, vzel britev in se smrtno nevarno ranil. Dobili so ga ležečega razgaljenega na tleh v krvi. Ko se je nekoliko zavedel, je rekel: le to mi je žal, da nisem prej zaklal R... ega (inženirja) in potem še le sebe. Na mizi je ležal »Rodoljub«, dušna hrana samomorilčeva. Pri vsaki mogoči priliki se je norčeval iz krščanstva. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico, kjer je včeraj umrl.

Podpore obrtnim šolam. Naučno ministerstvo je dovolilo iz državnih sredstev podpore tem-le obrtnim šolam: italijanski v Gorici 2800 K, slovenski 2200 K, v Foljanu 1500 K, v Nabrežini 2100 K, v Renčah 1400 K.

Slovenski društveni dom v Puebla. Iz Puebla v Ameriki prihaja vest, da je društvo sv. Jožefa kupilo prostor, na katerem postavi društveno hišo z veliko dvorano.

Strašen umor. V Št. Lenartu pri Mariboru je Jernej Lipik umoril moža svoje hčere, Janeza Deutschmanna na grozovit način. Razbil mu je s sekuro glavo, in ko Deutschmann še ni izdahnul, je Lipik vzel nož in mu odrezal glavo. Potem je Lipik razkosal truplo, kose zakopal v gnoj in — ušel. V soboto se je morilec sam javil oblastvom. Tudi Lipikovo hčer so zaprli, ker sumijo, da se je z očetom o umoru dogovorila.

Samomorilec ranil svojega rešilca. Preteklo nedeljo okoli polnoči šel je nekoliko pijani Peter Donda v Moraru v Furlaniji domov mimo nekega dvorišča, na katerem je stal voz z navzgor povzdignjenim ojesom. Ne ve se zakaj, ali Donda skočila je v glavo misel, da se hoče na oje — obesiti. In res, kmalu je visel na njem! Koj potem pa pride mimo njegov bratranec Alojzij. Ko zagleda visečega Petra, pokliče na pomoč nekaj prijateljev, s katerimi je bil poprej v družbi in s katerimi se je ločil malo korakov od nesrečnega kraja. S pomočjo teh je srečno snel obešenca ter mu rešil življenje. Ko se je pa obešenec nekoliko zavedel, vzel je iz žepa dobro nabrušeni nož ter začel tako hudo mahati po bratrancu-rešilcu, da ga je trikrat prav nevarno ranil. Ranjenca prepeljali so v Kormin k zdravniku, ponesrečenega samomorilca pa so peljali drugi dan v zapor.

Bankovci po 10 glid. Fin. ministerstvo je izdalo odlok, po katerem ostanejo v veljavi dosedanji bankovci po 10 glid. do 31. avgusta 1903. Po preteku te dobe avstro-

ogerska banka ni več obvezana sprejemati in zamenjavati takih bankovcev.

Iztirjavanje v inozemstvu. C. kr. trg. ministerstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da imajo c. in kr. konzularni uradi mej drugimi tudi nalogo pomagati avstrijskim državljanom pri iztirjevanju denarnih zneskov iz inozemstva. Za konzularno intervencijo pri iztirjevanju trgovskih tirjatev v inozemstvu veljavni službeni navod se je pa v zadnjem času opetovano napačno tolmačil. Primerilo se je večkrat, da so se domače tvrdke v tem oziru obrnile do c. in kr. konzularnih uradov v obsegu, ki je presegal dopustno mero, zlasti se je pa mislilo, da je tem uradom naloga, dati si izplačati menjice, ne da bi bile poprej tvrdke krenile same tisto pot, ki je v normalnem trgovskem občejanju v navadi za iztirjavanje tirjatev. Trgovinsko ministerstvo opozarja, da je v začetku omenjena dolžnost c. in kr. konzularnih uradov le subsidiarnega značaja, se zategadelj mora omejiti le na take slučaje, v katerih je trgovec zasebna sredstva izčrpal in mu, da dobi svoj denar, ne preostaja drugzega, kakor apelirati na konzularno pomoč. V takih slučajih se bo pazilo tudi v bodoče, da ustrežjejo c. in kr. konzularni uradi rade volje tako utemeljenim in v pravilni obliki uloženim prošnjam domačih tvrdk.

Konkurenčni razpis. C. in kr. vojaški stavbeni oddelek v Gradcu je naznanil trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se c. in kr. državno vojno ministerstvo prizadeva dobiti tako konstrukcijo za peči, ki bi z razpoložljivim kurivom na priprost in zanesljiv način zagotovila v sobah ono temperaturo, ki je v higijskem oziru potrebna. Tozadevni razpis in konkurenčni pogoji so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Čudež pred francoskim kasacijskim dvorom. Neki Gabriel Gargon je dobil v pravdi z železniško družbo orlansko 60.000 frankov odškodnine in do smrti letni dohodek 6000 frankov, ker je bil poškodovan pri železniški nesreči pri Montmoreau in ker so strokovnjaki konstatirali njegovo neozdravljivost. Železniška družba je zgubila pravdo v prvi in drugi instanci. Sedaj je družba rekurirala na kasacijski dvor, češ, da je odškodnina previsoka. V tem času pa je za neozdravljivega od zdravnikov proglašeni Gargon podal se na božjo pot v Lourdes in bil ondi — ozdravljen, dasi se je znanstveno konstatirala njegova neozdravljivost. Kaj bode sedaj naredil kasacijski dvor? Vsak se lahko prepriča, da je Gargon sedaj ozdravljen, a to ozdravljenje se ni moglo izvršiti naravnim potom, ker znanstveniki in veščaki so izrečno izjavili se, da se Gargon ne more ozdraviti naravnim potom. Ako pa se ozdravljenje ni izvršilo naravnim potom, tedaj se je moralo izvršiti nadnaravnim potom. In to naj bi pripoznal francoski kasacijski dvor? Čudeži so vendar, pravijo nekateri ljudje, nemogoči, torej po nazorih takih ljudi ni čudežev, torej tudi Gargon ni čudežno ozdravljen in to baje tem manj, ko je že Napoleon III. Luški Materi Božji prepovedal, da se ne sme prikazovati. Toda — ozdravljen je pa Gargon vendar-le; kasacijskemu dvoru skoro ne bi drugzega preostalo, kot reči: »To nas nič ne briga!« Čudežev delati nima noben pravice in to tem manj, ker so čudeži prepovedani. Kaj pa je z denarno odškodnino Gargonu. Ker je Gargon znanstveno pripoznan neozdravljivim, torej vendar ne more biti sodnijski proglašen ozdravljenim. Ozdravljen je pa Gargon vendarle. Lahko smo radovedni na sodbo francoskega kasacijskega dvora.

Upor turških vojakov. Turška vojaščina se je uprla, ker že več mesecev ni dobila nobene plače. Vojaki v Adrianopolu hočejo zažgati guvernerjevo palačo, ako jim ne dajo denarja takoj. V Monastiru v Makedoniji so meščani sami plačali vojake, da so rešili mesto, in v Scio v Mali Aziji so se vojaki polastili častnikov in jih zvezali, dokler ne dobijo svoje plače. Pravijo, da denarne težave sultanu kratijo spanje zadnje čase.

Truplo v zaboju. V Parizu je v Rue Chatillon neka gospa Marin v veži neke hiše spravila velik zaboj. Ker po zaboj v določenem času ni prišla, so ga odprli. V zaboju so našli truplo 50letnega moža. Gospe Marin ne morejo dobiti.

Društva.

(Odbora moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) sklenila sta v včerajšnji seji jednoglasno, da priredita skupaj svoje letošnjo veselico v nedeljo dne 22. t. m. v restavraciji g. Iv. Hafnerja na sv. Petra

cesti, na katero se slavno občinstvo že sedaj opozarja. Slavna društva se prosijo, da naj blagovolijo pri prirejevanju svojih veselice na ta dan ozir jemati.

(Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Velikih Laščah) priredi dne 14. t. m. ob pol 8. uri zvečer v prostorih g. Fr. Grebenca veselico s sledečim vspeledom: Petje, glasovir, dva komična prizora, žive podobe (vera, upanje, ljubezen), prosta zabava. Vstopnina 50 h. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Brez posebnih naznanil.

(Vabilo k veselici), katero priredi Kolesarsko društvo „Iirija“, v nedeljo dne 15. t. m. na vrtu in predvrtu restavracije pri „Novem svetu“ po izvršeni društveni cestni dirki Kranj Ljubljana pridenski se ob 2. uri popoldne na štartu v Kranju s ciljem v Gornji Šiški — po sledečem vspeledu: 1. Meščanska godba 2. Vožnja v redah na razsvetljenih kolesih (na razsvetljenem predvrtu). 3. Šaljiva pošta. 4. Coriandoli-Corso (na predvrtu). 5. Ples (v steklenem salonu). 6. Razne druge zabave. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 h. K obilni udeležbi vabi najuljudnejši odbor. — Ob neugodnem vremenu vrši se dirka in veselica prihodnjoo nedeljo dne 22. t. m.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 23. avgusta do 6. septembra poslali pri-spevkov p. n. gospoda in društva: Upravn-ništvo »Sl. Nar.« 257-09 K, obrtno pomožno društvo v Ljubljani 20 K, prof. Fr. Novak v Ljubljani 4 K, posojilnica v Slatini 50 K, posojilnica v Cerknem 20 K, podružnica v Litiji 108 K, podružnica v Gorenji Radgoni 217-30 K, ženska podružnica v Dornbergu doh. dek veselice 84 K, podružnica v Ptuj-u 39 K, bralno in pevsko društvo »Školj« v Šmarjah polovico vselišnega dohodka 25 K, dr. J. Jamšek v Litiji del nasprotnikove globe v kazenski zadevi 400 K, slov. abiturijentje iz 1891. l. ob desetletnici 28 K. — Družba je imela meseca avgusta 3725 K 93 v. dohodkov in 4192 K 74 v. stroškov. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 10. sept. Cesar se je sinoči ob 7. uri 15 min. povrnil iz Budimpešte.

Dunaj, 10. sept. Redni profesor za zemljepisje na vseučilišču Viljem Tomaschek je umrl.

Brno, 10. sept. Na Velehradu se 22. in 23. t. m. ustanovi zveza katoliških čeških kmetov.

Budimpešta, 10. sept. Tu se bo vršil od 4. do 7. novembra ogerski katoliški shod.

Berolin, 10. septembra. Gotovo je, da bode prihodnji četrtek zopet izvoljen županom zadnjič od cesarja nepotrjeni Kaufmann. Prišlo bo do resnega konflikta mej cesarjem in berolinskim občinskim zastopom.

Zofja, 10. sept. Oficijelno se nana, da je vest o demisiji Karavelovega kabineta neosnovana. — Zasedanje sobranja je zaključeno.

Cleveland, 10. sept. Tukajšnja policija izjavlja, da ni mogla zaslediti nikake anarhističke zarote proti Mac Kinleyu, akoravno je zaslišala vse Szolgoszeve prijatelje.

Novi Jork, 10. sept. V Pennsylvaniji je 200 zbranih italijanskih anarhistov izrazilo svoje veselje nad napadom na Mac Kinleya. — Na socialistiškem shodu v Čikagi, ki ga je obiskalo 2000 sodrugov, se je odklonil predlog, naj se izrazi predsedniku Mac Kinleyu sočutje, ker je napadeni zastopnik kapitalistov.

Pozor!

Liberalci razpošiljajo po pošti vsem volivcem listke, na katerih priporočajo svoje kandidate s pristavkom, da naj na že popisanih listkih črtajo naše kandidate in napišejo liberalne. Pazite na to rovanje liberalcev!

Umrlil so:

V bolnišnici: 6. septembra. Fran Pestotnik, pekov sin, 6 let, skarlatica.

Zitne cene

dne 9. septembra 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	K 7-93 do 7-94
„ „ pomlad 1902	8-42 „ 8-43
Rž za jesen	7-04 „ 7-05
„ „ pomlad 1902	7-32 „ 7-33
Koruza za september-oktober	5-36 „ 5-37
„ „ maj-junij 1902	5-36 „ 5-37
Oves za jesen	6-90 „ 6-91
„ „ pomlad 1902	7-20 „ 7-21

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K 7-86 do 7-86
„ „ april 1902	8-29 „ 8-30
Rž za oktober	6-67 „ 6-68
„ „ april 1902	6-96 „ 6-97
Oves za oktober	6-63 „ 6-64
„ „ april 1902	6-88 „ 6-90
Koruza za september	5-09 „ 5-10
„ „ maj 1902	5-08 „ 5-09

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7-85 do 8-40
„ „ južne žel.	8-10 „ 8-40
Rž	7-05 „ 7-25
Ječmen	7-09 „ 8-50
„ „ ob Tisi	6-75 „ 8-00
Koruza ogerska	5-45 „ 5-60
Cinkvant	6-75 „ 7-10
Oves srednji	7-10 „ 7-20
Fižol	11-00 „ 11-55

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. srednji zračni tlak 736-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusju	Vetrevi	Nebo	Pahljina v 24 urah v %
9 9 zveč.	738.5	15.3	sl. jug.	oblačno	
10 7. zjutr.	737.1	13.0	sl. vzsvzh.	oblač.	00
2. popol.	736.7	16.7	sl. jvzh.	»	

Srednja večerajšnja temperatura 15.5°, normale: 15.7°

†

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je moj preljubljeni soprog oz. oče, gospod

Dr. Anton Mihalič
okr. zdravnik v Ljutomeru

danes 9. sept. ob 7. uri dopoldne v 35 letu svoje starosti po kratki in mučni boleznii, previden s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega rajnega bode v torek 10. t. m. popoldne ob 5. uri.

Mase zadušnice se bodo brale v farni cerkvi v Ljutomeru.

Nadica, Boris Matilda Mihalič
otroka. soproga.

Mesto posebnega naznanila.

Lak za šolske table, non plus goči tako lahko pisanje, kakor na skrili. Dobiva se pri tvrdki BRATAEBERL v Ljubljani, Francišanske ulice. 228 21 11-2
Vnanja naročila proti povzetju.

Dunajski borza.

Dne 10. septembra.

Skupni državni dolg	98-45
Skupni državni dolg v srebru	98-35
Avstrijska zlatna renta 4%	118-95
Avstrijska kronška renta 4% 200 kron	95-50
Ogerska zlatna renta 4%	118-75
Ogerska kronška renta 4% 200	92-60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.	1650 —
Kreditne delnice, 160 glđ.	624-50
London vista	239-20
Švabski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. ve	117-07 1/2

20 mark	23-42
20 frankov (napoleonov)	19-02
Italijanski bankovci	91-20
C. kr. cekini	11-32

Dne 9. septembra.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 glđ.	191 —
5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.	170-60
Državne srečke l. 1864, 100 glđ.	211-75
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95-10
Tisne srečke 4% 100 glđ.	145-75
Dunavske vravnadne srečke 5%	258- —

Zahvala. 882 1-1

Za vse tolažilne, dokaze milega sočutja, za podarjene vence, za mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku naše nepozabne matere in sestre

Ane Verbič in Marije Verbič

izrekava vsem svojo najsrčnejšo in najtoplejšo zahvalo. Posebno zahvalo pa izrekava nadzorniku južne železnice v Ljubljani preblag. gospodu Gutmann u za vse dobrote, katere je izkazoval rajnkima. Bog plačaj!

Ljubljana, 8. sept. 1901.

Žalujoča ostala.

Dva dijaka

dobita lepo stanovanje in dobro hrano za primerno plačo.

Več izve se pri Leopold Tratnik-u v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27. 862 4-2

V najem se dá pod ugodnimi pogoji dobro obiskovana

prodajalna

v Radovljici. 853 2-1

Anton Resman.

Štajerska **ROGAČKA**

KISELA VODA **Gempel in Styria-vrelec** SVETOVNOZNANA OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

Grozdje na prodaj!

Nad sto kvintalov grozdja samo iz vinograda, ki leži proti solncu, se prodá. Grozdje je lepo in zdravo. Kdor si želi dobre kapljice, naj se oglasi od 9. do 17. t m. pri posestniku **Antonu Rešeta**, Planina nad Vipavo št. 80. 881 2-2

Dobro obiskovana 883 2-1

prodajalna

v okolici Ljubljane se zaradi bolehnosti lastnika takoj oddá.

Kje, pové upravništvo „Slovenca“.

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov, Ljubljana, Mestni trg 15.

Zastopnik za Kranjsko:

Mihael Kastner
v Ljubljani. 851 35-28

Za naš želodcu bolehaljoče!

Vsem, ki so si vsled prehlajenja ali preobloženja želodca, vživanja slabih ali težko prebavljivih, prevročih ali premrzlih jedil ali po nerednem načinu življenja nakopali kako želodčno bolezen, kakor:

želodčni katár, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljanje ali zažlezenje, naj bode s tem priporočeno dobro domače sredstvo, katerega izborni učinki so že mnogo let preizkušeni. To je

Huberta Ullrich-a zeliščino vino.

To zeliščino vino je prirejeno iz izbornih zelišč z dobrim vinom in okrepča in oživi prebavni organizem človeka. Zeliščino vino odstrani motenja pri prebavi in pospešuje novo tvorjenje zdrave krvi.

Po pravočasni uporabi zeliščinega vina se želodčne bolezni večinoma že v kalu zatro. Nikar naj se torej ne zamudi rabiti je. Simptomi, kakor: **glavobol, kolcanje, zgaga, napihovanje, slabost z bljuvanjem,** ki se tim močneje javljajo pri kroničnih (zastarelih) želodčnih boleznih se mnogokrat odstranijo že po nekaterokratnem pitju.

Zaprtje in njega neprijetne posledice, kakor **tesnoba, ščipanje, vtripanje sroca, brezspanje,** kakor tudi zastajanje krvi v jetrih, v vranci in pri hemeroidnih boleznih, se z zeliščnim vinom časih hitro odstranijo. Zeliščino vino odstrani vsako **neprevavnost** in odpravi vsled lahkega odvoda nepotrebne tvarine iz želodca in iz črev.

Medla, bleđa barva, nedostajanje krvi in oslabljenje so večinoma posledice slabega prebavljanja, nedostalnega snovanja krvi in boleznii na jetrih. Ob **nedostajanji apetita, nervozni oslabelosti in razdraženosti** in pogostem **glavobolu, nočeh brez spanja** hirajo mnogokrat take osebe počasi. Zeliščino vino daje oslabei življenjski moči nov impulz. Zeliščino vino pomnoži apetit, pospešuje prebavljanje in reditev, oživlja spremembo snovij, pospešuje snovanje krvi, pomirja razburjene živce in stvarja novo življenjsko veselje. Mnogobrojna priznanja in zahvalna pisma dokazujejo to.

Zeliščino vino se dobiva v steklenicah po glđ. 1-50 in 2- a. v. v lekarnah v Ljubljani, Litiji, Kamniku, Škofji Loki, Kranju, Radovljici, Idriji, Tolmini, Trebnjem, Novem mestu, Ribnici, Kočevju, Metliki, Črnomlju, Postojni, Ajdovščini, Vipavi, Celju, Sežani, Trstu itd., kakor tudi po vsem Avstro-Ogerskem po vseh lekarnah.

Tudi razpošiljajo lekarnе v Ljubljani po 3 in več steklenic zeliščinega vina po izvirnih cenah v vse kraje Avstro-Ogerske. 672 12-4

Pred ponaredbami se svari.

Zahteva naj se izrecno

Huberta Ullrich-a zeliščino vino.

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zube pri žrebanjih, pri iztrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulaniina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba **„MERCUR“** l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarch, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni vrti za dosuge kolikor je mogoče visocogo obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnic.

Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe. Odgovorni vrednik: Iven Rakovec. Tisk „Katoliške Tiskarne v Ljubljani.